

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: anezka.pribenska@soc.cas.cz

NATO z pohledu české veřejnosti – leden 2013

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>14. 1. – 21. 1. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1032</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.150, PM.153</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>19. února 2013</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Anežka Příběnská</i>

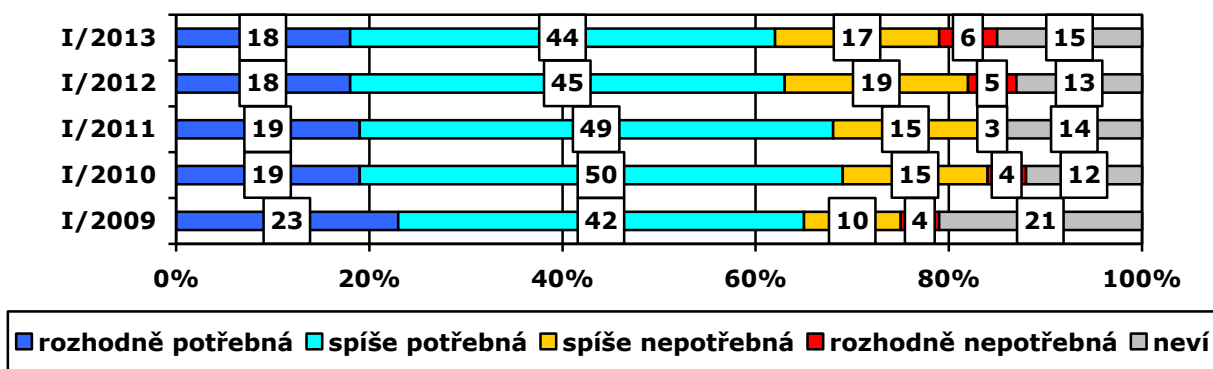
V lednu 2013 byly do výzkumu Naše společnost zařazeny otázky týkající se Severoatlantické aliance NATO, její potřeby jako vojenskopolitické organizace a vlivu, který má existence a jednání NATO na bezpečnost svých členů, na vztahy uvnitř a vně organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu.

Téměř dvě třetiny české veřejnosti (62 %) jsou přesvědčeny o potřebnosti¹ Severoatlantické aliance v současné době, přibližně čtvrtina (23 %) míní, že organizace je nepotřebná. Poměrně velká část občanů (15 %) se k této otázce neuměla vyjádřit.

Oproti loňskému šetření se hodnocení téměř nezměnilo – o 2 procentní body se zvýšil podíl lidí, kteří se k otázce nevyjádřili, na úkor pozitivního i negativního hodnocení. Z dlouhodobého hlediska od roku 2010 postupně velmi mírně oslabuje mínění o potřebnosti NATO (ze 69% pozitivních odpovědí v roce 2010 na 62% letos), na úkor neutrálního i negativního hodnocení.

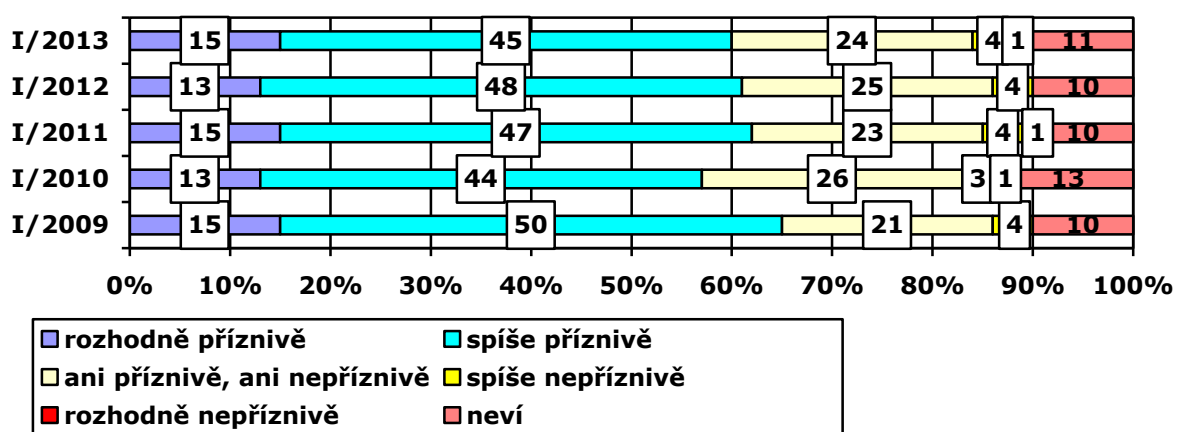
¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil potřebnost existence NATO jako vojenskopolitické organizace v současné době? Řekl byste, že je...“ Varianty odpovědí: rozhodně potřebná, spíše potřebná, spíše nepotřebná, rozhodně nepotřebná.

Graf 1: Je NATO jako vojenskopolitická organizace potřebná v současné době?

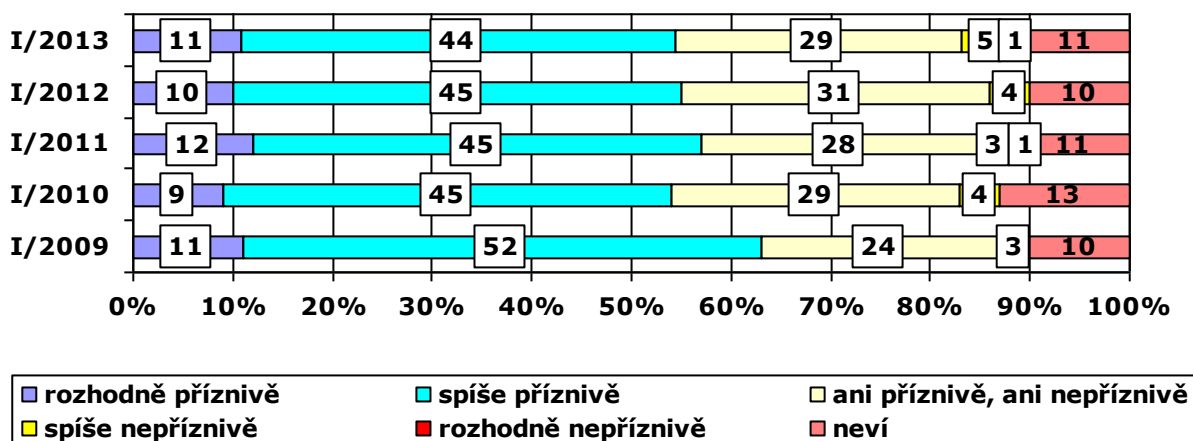
O potřebnosti existence Severoatlantické aliance jsou výrazně častěji přesvědčeni ti, kteří vyjadřují spokojenost s členstvím v ní. Názor o potřebnosti také ve větší míře zastávají lidé s vysokoškolským vzděláním a obyvatelé deklarující dobrou životní úroveň, na rozdíl od těch, kteří ji označují za špatnou. Dále se k mínění, že organizace NATO je potřebná, častěji přiklání příznivci politické pravice, o nepotřebnosti jsou zase ve větší míře přesvědčeni sympatizanti levice a také obyvatelé starší 60 let.

Prostřednictvím baterie otázek byly dále ve výzkumu zjišťovány názory na to, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů, na vztahy mezi členy a vztahy s nečleny organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu (viz grafy 2a – 2f).²

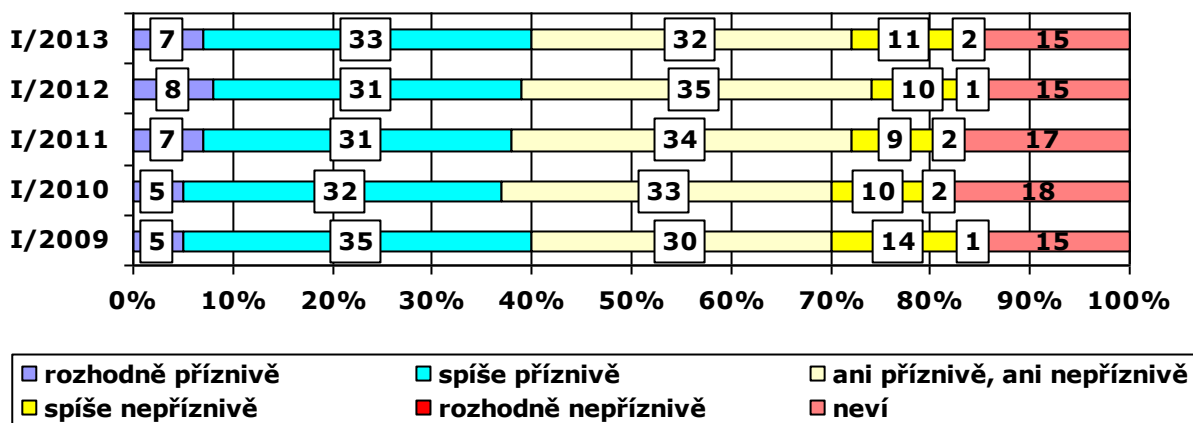
Graf 2a: Jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů? (%)

² Znění otázky: „Jak příznivě či nepříznivě podle Vás existence a jednání NATO působí na a) bezpečnost svých členů, b) vzájemné vztahy mezi členskými státy, c) vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi, d) mír a stabilitu v euroatlantické oblasti, e) mír a stabilitu v jiných částech světa, f) řešení hrozby terorismu?“ Varianty odpovědí: rozhodně příznivě; spíše příznivě; ani příznivě, ani nepříznivě; spíše nepříznivě; rozhodně nepříznivě.

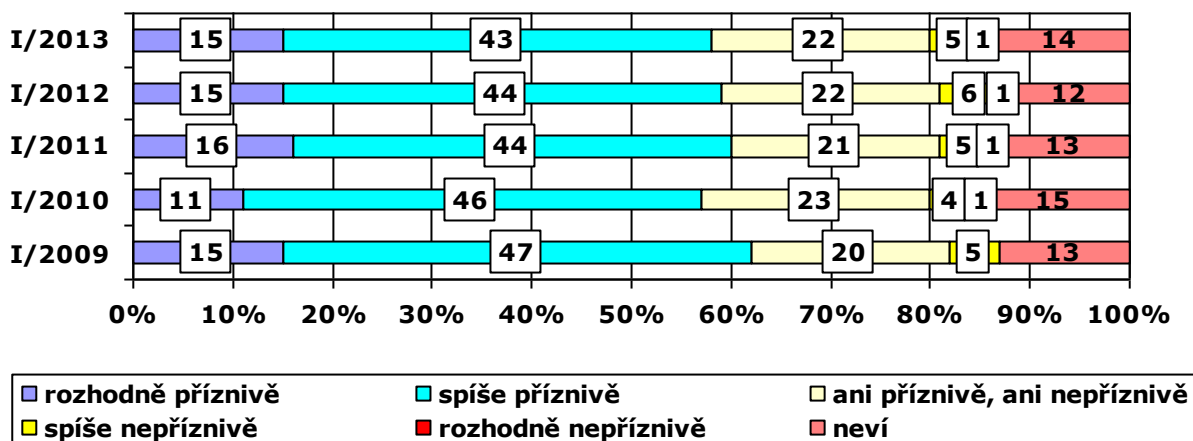
Graf 2b: Jak existence a jednání NATO působí na vzájemné vztahy mezi členskými státy? (%)

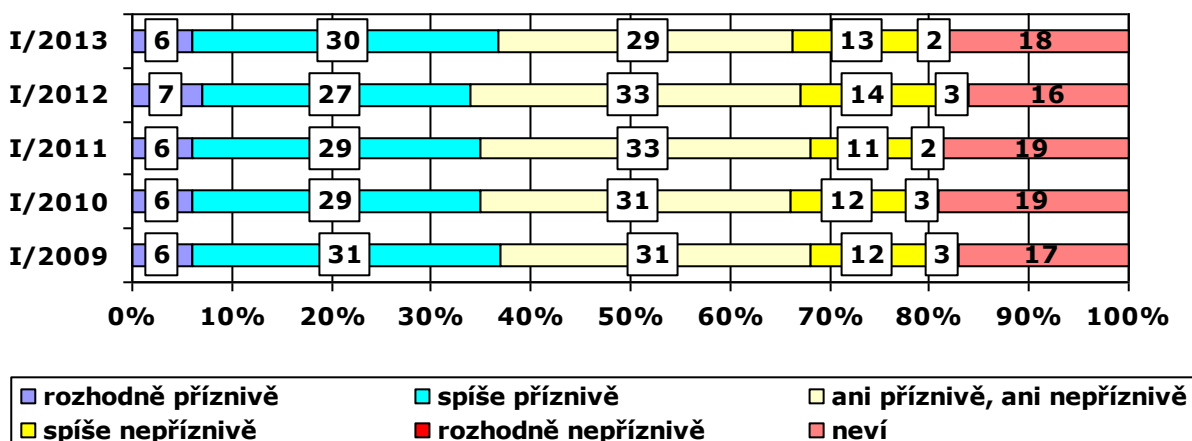
Graf 2c: Jak existence a jednání NATO působí na vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi? (%)

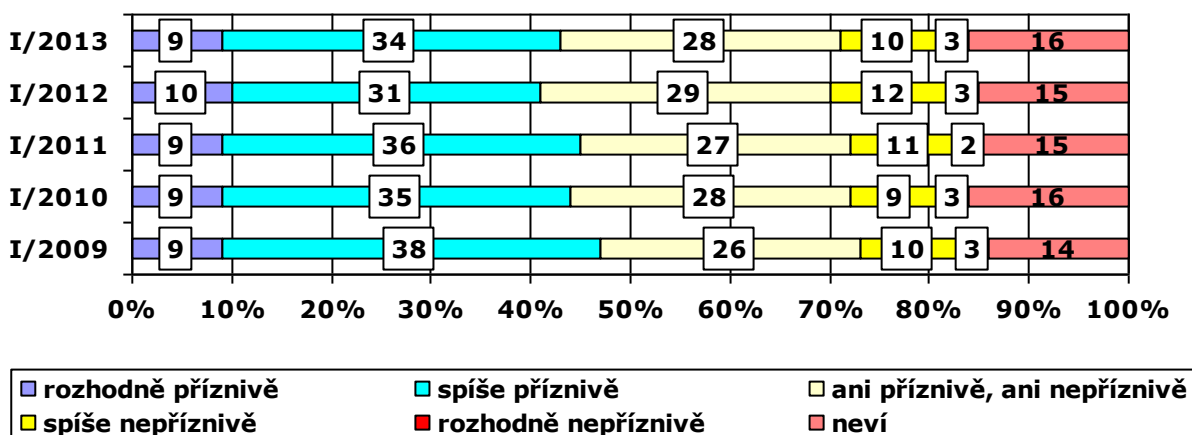
Graf 2d: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti? (%)

Graf 2e: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v jiných částech světa? (%)

Graf 2f: Jak existence a jednání NATO působí na řešení hrozby terorismu? (%)

V mínění o působení NATO na všechny uvedené oblasti převládá příznivé hodnocení, negativní hodnocení je u všech zkoumaných položek v menšině.

Nejpříznivěji je hodnoceno působení existence a jednání NATO na bezpečnost svých členů (60 % příznivých odpovědí), na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti (58 %) a na vzájemné vztahy mezi členskými státy (55 %), tedy na oblasti reprezentující působení uvnitř organizace. Jednání navenek je vnímáno o něco méně pozitivně – působení NATO na mír a stabilitu v jiných částech světa hodnotí příznivě 36 % obyvatel, 40% obyvatel pak příznivě vnímá působení NATO na vztahy svých členů s jinými zeměmi. V poslední jmenované oblasti také narůstá podíl těch, kteří zaujali neutrální postoj. Přínos NATO k řešení hrozby terorismu vnímají pozitivně přibližně dvě pětiny (43 %) občanů.

Ve srovnání s minulým šetřením v roce 2012 nedošlo v názorech na jednotlivé oblasti k významným změnám.

V hodnocení působení Severoatlantické aliance na uvedené oblasti se občané liší podle toho, zda jsou spokojeni s členstvím v NATO a zda považují tuto organizaci za potřebnou. Občané, kteří jsou s členstvím spokojeni a ti, kteří jsou přesvědčeni o potřebnosti NATO, v mnohem větší míře vyslovují příznivá hodnocení všech zkoumaných položek. Z hlediska sociodemografických charakteristik jsou příznivější hodnocení viditelná zejména u lidí s vysokoškolským vzděláním, u těch, kteří deklarují dobrou životní úroveň, a u sympatizantů pravice, což odpovídá rozdílům pozorovaným u spokojenosti s členstvím a u mínění o potřebnosti Severoatlantické aliance.